

Notitie doorwerkingstraject subsidiebeleid Bunnik

September 2011

1. Inleiding

In 2009 heeft de rekenkamercommissie Bunnik een onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van het subsidiebeleid. In juli 2009 heeft de rekenkamercommissie hierover een rapport met negen aanbevelingen aangeboden aan de gemeenteraad. In de raadsvergadering van 4 februari 2010 heeft de gemeenteraad besloten de conclusies en aanbevelingen over te nemen.

De rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand (waarin de rekenkamercommissie Bunnik is opgegaan) kijkt twee tot drie jaar na afronding van een onderzoek terug in hoeverre de aanbevelingen in het rapport in de praktijk zijn gebracht. Via een korte notitie willen wij de gemeenteraad hierover informeren. In deze notitie rapporteren wij over onze bevindingen. Allereerst lichten wij toe *hoe* wij dit doorwerkingsonderzoek hebben uitgevoerd (paragraaf 2). In paragraaf 3 geven wij de bevindingen weer. In paragraaf 4 besluiten wij met onze conclusies.

2. Verantwoording onderzoeksanpak

Het college van burgemeester en wethouders heeft in 2009 naar aanleiding van de uitkomsten van het rekenkameronderzoek een verbeterplan opgesteld met betrekking tot het subsidiebeleid. Dit verbeterplan is toegezegd in de bestuurlijke reactie van het college bij het onderzoeksrapport en in november 2009 aangeboden aan de gemeenteraad voorafgaand aan de behandeling van het rekenkameronderzoek in de gemeenteraad.

In het kader van het doorwerkingsonderzoek hebben wij het college gevraagd om relevante nieuwe en/of gewijzigde beleidsdocumenten sinds 2009 op te sturen en om aan te geven hoe de aanbevelingen van de rekenkamercommissie zijn doorgevoerd. Naar aanleiding hiervan heeft de gemeentelijke organisatie op 9 juni 2011 diverse documenten aangeleverd, waaronder het verbeterplan en een memo over de implementatie van de aanbevelingen.

De documenten die wij hebben bestudeerd zijn:

- Verbeterplan naar aanleiding van het rapport Subsidiebeleid van de rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand, november 2009
- Besluitenlijst voorronde Open Huis 3 december 2009 betreffende rapport rekenkamercommissie "subsidiebeleid gemeente Bunnik"
- Wijziging Algemene subsidieverordening (ASV), raadsstuk 09-107, 16 december 2009
- Algemene subsidieverordening gemeente Bunnik 2009, zoals gewijzigd per 31-12-2009
- Besluitenlijst voorronde Open Huis 14 januari 2010 betreffende rekenkameronderzoek subsidiebeleid
- Besluit rapport rekenkamercommissie subsidiebeleid gemeente Bunnik, raadsstuk 09-130, 4 februari 2010
- Voorstel B&W-besluit: subsidieprogramma 2011, december 2010
- Overzicht subsidie 2011 bij subsidieprogramma 2011, december 2010
- Tijdsplan subsidieprogramma 2012 bij subsidieprogramma 2011, december 2010
- Brief voorschotnota 2011, kenmerk GB-2010.4206/le (inclusief bijlage "de gemeente Bunnik vernieuwt het subsidiebeleid; algemene toelichting), januari 2011
- Doorwerkingsonderzoek subsidiebeleid/reactie op aanbevelingen, juni 2011
- Procesbeschrijving ASV, juni 2011
- Procesbeschrijving Subsidieprogramma, juni 2011

Aanvullend op de documentenstudie hebben wij interviews gehouden met:

- de portefeuillehouder en
- de medewerker subsidies en contracten.

Gelet op de beperkte opzet van dit onderzoek hebben wij ons rapport niet voor een bestuurlijk wederhoor aan het college voorgelegd¹ maar rechtstreeks aan de raad gezonden. Uiteraard kan de raad het college voor de behandeling nog om een reactie verzoeken. Het college kan richting raad reageren.

Het feitelijke onderzoekswerk is verricht door de heer drs. J.P.P. van Dort (voorzitter rekenkamercommissie), de heer dr. J.G.W. Scheltinga (lid Rekenkamercommissie en onderzoekscoördinator) en mevrouw drs. L.M.E.C. Lommers (secretaris/onderzoeker van de rekenkamercommissie). De voltallige commissie heeft het onderzoek begeleid.

3. Bevindingen doorwerkingsonderzoek

Het onderzoek dat de rekenkamercommissie in 2009 uitvoerde in Bunnik was van beperkte omvang vanwege het beperkte beschikbare budget. Er is vooral gekeken naar de effectiviteit van de subsidieverlening en het onderzoek was beperkt tot de subsidies op het terrein van welzijn en cultuur. Naast aanbevelingen op basis van het onderzoek deed de rekenkamercommissie in 2009 aanbevelingen die voortvloeien uit zeven onderzoeken naar het subsidiebeleid die zij in andere gemeente heeft verricht. Voor de rekenkamercommissie was het aannemelijk dat deze aanbevelingen ook voor de gemeente Bunnik van toegevoegde waarde zijn.

---

¹ Wel heeft een ambtenaar een technische reactie gegeven.

De aanbevelingen die de rekenkamercommissie – zowel in het onderzoek als naar aanleiding van de andere onderzoeken – heeft gedaan gaan enerzijds in op de effectiviteit van het subsidiebeleid en anderzijds op de effectiviteit van het subsidieproces. In paragraaf 3.1 geven we voor de verbeter slag ten aanzien van de effectiviteit van het subsidiebeleid weer hoe deze is ingevuld. In paragraaf 3.2 doen we hetzelfde voor de verbeter slag ten aanzien van de effectiviteit van het subsidieproces.

3.1 Verbeter slag ten aanzien van de effectiviteit van het subsidiebeleid

<p>Aanbeveling</p> <p>Wij gaan ervan uit dat de raad vasthoudt aan de ambitie om met het subsidiebeleid beleidsgestuurd te subsidiëren. Om die reden geven wij de raad in overweging het college op te dragen een voorstel voor te leggen waarin wordt aangegeven op welke manier en in welk tijdsbestek het college een verbeter slag op dit punt denkt te realiseren.</p> <p>Daarnaast zijn een drietal aanbevelingen uit andere onderzoeken van toepassing op de effectiviteit van het subsidiebeleid:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. beleidsdoelstellingen richten op meetbare maatschappelijke effecten; 2. opstellen meerjarige gemeentelijke beleidsvisie; 3. informatievoorziening aan de raad moet gericht zijn op het behalen van beoogde doelstellingen.
--

Voorstel voor de verbeter slag om met het subsidiebeleid beleidsgestuurd te subsidiëren

De behandeling van het rekenkamerrapport vond plaats in de periode december 2009 – februari 2010. Het college heeft op 3 november 2009 het verbeter plan naar aanleiding van het rekenkamerrapport aangeboden aan de gemeenteraad. Hierin wordt invulling gegeven aan verbeter acties om te komen tot een goed uitgewerkt samenhangend geheel van doelstellingen op verschillende niveaus. In onderstaande tabel wordt aangegeven in hoeverre de verbeter acties uit het verbeter plan aansluiten bij de aanbevelingen van de rekenkamercommissie.

Tabel 1: Aansluiting van de verbeter acties op de aanbevelingen van de rekenkamercommissie

Aanbevelingen rekenkamercommissie	Verbeter acties uit verbeter plan
Voorstel waarin wordt aangegeven op welke manier en in welk tijdsbestek het college een verbeter slag denkt te realiseren ten aanzien van beleidsgestuurd subsidiëren.	Verbeter plan d.d. 3 november 2009
Beleidsdoelstellingen richten op meetbare maatschappelijke effecten	Het college waakt ervoor dat de kaderstelling van de raad duidelijke aanwijzingen bevat voor het vertalen naar beleid met meetbaar beoogde effecten. In het beleid worden meetbaar beoogde effecten geformuleerd Vanaf de beschikkingen 2010 worden bij de subsidieverlening de meetbaar beoogde effecten vastgelegd met daaraan gekoppelde prestatie-indicatoren voor de instanties.
Opstellen meerjarige gemeentelijke beleidsvisie	Niet in verbeter plan d.d. 3 november 2009
Informatievoorziening aan de raad moet gericht zijn op het behalen van beoogde doelstellingen	Niet in verbeter plan d.d. 3 november 2009.

In het verbeterplan noemt het college drie voornemens² die hij wil oppakken om te komen tot een goed uitgewerkt samenhangend geheel van doelstellingen op verschillende niveaus. In het plan blijft onduidelijk binnen welk tijdsbestek het college deze verbetering denkt te realiseren. Een uitzondering hierop vormen de meetbaar beoogde effecten bij de subsidieverleningen, omdat het college aangeeft dat hij vanaf 2010 bij de subsidieverleningen de meetbaar beoogde effecten en daaraan gekoppelde prestatie-indicatoren wil vastleggen. Tijdens de interviews werd gemeld dat in 2012 een herijking van het subsidiebeleid plaatsvindt waarbij de drie voornemens en de informatievoorziening aan de raad een nadere invulling moeten krijgen.

Beleidsdoelstellingen richten op meetbare effecten

Sinds de rapportage van de rekenkamercommissie in 2009 zijn de beleidsregels subsidieverstrekking gemeente Bunnik niet gewijzigd. In 2009 heeft de raad de laatste wijziging van de Algemene Subsidieverordening (ASV) vastgesteld. Het betreft het voorschrift dat niet voor elke budgetsubsidie een uitvoeringsovereenkomst hoeft te worden vastgesteld.

De gemeente geeft aan dat beleidsgericht subsidiëren in de praktijk niet eenvoudig is; het vertalen van beleid naar duidelijk meetbare effecten op tal van terreinen wordt als moeilijk ervaren. In het verbeterplan d.d. 3 november 2009 spreekt het college de voornemens uit om ervoor te waken dat de kaderstelling van de raad duidelijke aanwijzingen bevat voor het vertalen naar beleid met meetbaar beoogde doelstellingen en dat in het beleid meetbaar beoogde effecten geformuleerd worden. Beide voornemens hebben nog geen invulling gekregen. Tijdens de interviews wordt aangegeven dat de herijking van het subsidiebeleid in 2012 een hoge prioriteit heeft. Deze herijking heeft betrekking op zowel de ASV als op de beleidsregels. De gemeente heeft de ambitie uitgesproken om bij de herijking van het subsidiebeleid in 2012 nieuwe kaders te stellen om de vertaling van beleid naar duidelijk meetbare effecten meer mogelijk te maken.

In het verbeterplan d.d. 3 november 2009 heeft het college het voornemen uitgesproken dat de meetbaar beoogde effecten bij subsidieverlening worden vastgelegd met daaraan gekoppelde prestatie-indicatoren voor de instanties. De gemeente Bunnik maakt een onderscheid tussen budgetsubsidies en waarderingssubsidies. De waarderingssubsidies zijn bedoeld als "instandhoudingssubsidies". De subsidie is niet gerelateerd aan de prestaties die de instelling moet leveren. Voor de budgetsubsidies is een format ontwikkeld waarbij in de beschikking aangegeven moet worden wat de doelstellingen zijn van de subsidieverstrekking, de doelgroep, activiteiten, resultaten en voorwaarden. Voor de gemeente zijn de activiteiten gelijk aan de prestatie-indicatoren. Zij stelt zich op het uitgangspunt dat als de activiteiten gerealiseerd zijn ook de doelstelling gerealiseerd is en daarmee indirect de effectiviteit kan worden vastgesteld. Voor de gemeente is dit een alternatief voor het vastleggen van meetbaar beoogde effecten met daaraan gekoppelde prestatie-indicatoren. De rekenkamercommissie wil erop wijzen dat de constatering of de voorgenomen activiteiten zijn uitgevoerd niet per definitie betekent dat de beoogde effecten zijn gerealiseerd.

---

² Dit zijn de verbeteracties die passen bij de aanbeveling "Beleidsdoelstellingen richten op meetbare maatschappelijke effecten".

Opstellen meerjarige gemeentelijke beleidsvisie

De gemeente heeft geen meerjarige gemeentelijke beleidsvisie opgesteld ten aanzien van het subsidiebeleid.

In de toelichting op deze aanbeveling schreef de rekenkamercommissie:

“Formuleer voor de instellingen en verenigingen een gemeentelijk subsidiebeleid dat zich over meerdere jaren uitspreidt (zo mogelijk gelijk aan de raadsperiode). ... Bij een subsidieplafond zou de verdeling over verschillende instellingen ook tot stand moeten komen op basis van inhoud. Evalueer dit inhoudelijke beleid ook voor afloop van de termijn.”

Sinds de rapportage van de rekenkamercommissie is de rol van de raad ongewijzigd gebleven ten aanzien van het subsidiebeleid. De rol van de raad is beperkt tot de financiële kaderstelling. Op dit moment is er geen inhoudelijke kaderstellende rol voor de raad. In hoeverre dit wijzigt bij de herijking van het subsidiebeleid in 2012 is nog niet bekend. Jaarlijks stelt de raad bij de programmabegroting de subsidieplafonds vast. Na vaststelling van de subsidieplafonds stelt het college jaarlijks het subsidieprogramma vast. Hierin wordt aangegeven welke subsidies de instellingen het volgende jaar zullen ontvangen. De gemeente werkt met jaarlijkse subsidies. In overleg met de instellingen worden de beschikkingen geactualiseerd. Gezamenlijk wordt bekeken welke doelstellingen en activiteiten nog actueel zijn en hoe deze eventueel gewijzigd moeten worden. De gemeente heeft de mogelijkheid om jaarlijks bij de subsidieverlening bij te sturen.

Informatievoorziening aan de raad moet gericht zijn op het behalen van beoogde doelstellingen

Het subsidieprogramma 2011 is door het college vastgesteld in december 2010 en ter informatie aan de raad aangeboden. In het subsidieprogramma 2011 maakt het college de kanttekening dat het subsidieprogramma – conform artikel 4 van de ASV – een overzicht moet bevatten van beleidsvoornemens van de gemeente, de doelen die met de subsidie worden nagestreefd en de doelgroepen waarop de activiteiten gericht zijn. Dit overzicht is vooralsnog niet voor handen. De informatie is versnipperd beschikbaar over het programma (overzicht subsidies), beleidsregels (beleidsvoornemens), specifieke nota's en individuele verleningsbeschikkingen (doelen, activiteiten en doelgroepen). Het college verwacht bij het subsidieprogramma 2012 een integraal en allesomvattend overzicht te kunnen bieden. Tijdens de interviews wordt aangegeven dat de herijking van het subsidiebeleid in 2012 een hogere prioriteit heeft.

De raad wordt via de standaardmomenten binnen de planning & control-cyclus geïnformeerd over de activiteiten van het college. Daarnaast ontvangt de raad de jaarverslagen van de instellingen die een grote subsidie ontvangen met een grotere maatschappelijke impact. De informatievoorziening aan de raad biedt inzicht in de aard en omvang van de verstrekte subsidies en biedt geen inzicht op het behalen van de beoogde doelstellingen.

3.2 Verbeterslag ten aanzien van effectiviteit van het subsidieproces

Aanbeveling

Met betrekking tot de effectiviteit van het subsidieproces zijn wij van mening dat de meest basale punten zoals een goede uitvoering van de subsidieverordening en de vereiste administratieve handelingen alsmede een verduidelijking van de verschillende instrumenten op dit moment de belangrijkste aandachtspunten zijn. Wij bevelen de raad aan om het college op te dragen met voorstellen te komen hoe en binnen welk tijdsbestek dit kan worden gerealiseerd.

Daarnaast zijn een viertal aanbevelingen uit andere onderzoeken van toepassing op de effectiviteit van het subsidieproces:

1. Maak met instellingen en verenigingen meerjarige prestatieafspraken, evalueer deze periodiek en stuur eventueel bij;
2. Maak onderscheid tussen verschillende soorten subsidies (bijvoorbeeld groot en klein);
3. Geef effectiviteit een plaats in het gehele subsidieproces;
4. Maak gebruik van het principe van shared partnership (vertrouwen, waarderen en ontzorgen) om in verbinding te komen met instellingen en verenigingen.

Voorstel voor verbeterslag ten aanzien van de effectiviteit van het subsidieproces

In het verbeterplan d.d. 3 november 2009 noemt het college verbeteracties om te komen tot een goede uitvoering van de subsidieverordening en de vereiste administratieve handelingen en een verduidelijking van de verschillende instrumenten. In onderstaande tabel wordt aangegeven in hoeverre de verbeteracties uit het verbeterplan aansluiten bij de aanbevelingen van de rekenkamercommissie.

Tabel 2: Aansluiting van de verbeteracties op de aanbevelingen van de rekenkamercommissie

Aanbevelingen rekenkamercommissie	Verbeteracties uit verbeterplan
Voorstel waarin wordt aangegeven op welke manier en binnen welk tijdsbestek het college een verbeterslag denkt te realiseren ten aanzien van een goede uitvoering van de subsidieverordening, de vereiste administratieve handelingen en een verduidelijking van de verschillende instrumenten.	In het verbeterplan d.d. 3 november 2009 worden de volgende actiepunten genoemd: <ul style="list-style-type: none"> - Opstellen subsidieprogramma (2009) - Subsidiebedragen bijstellen met oog op maximum in de ASV (2009) - Format voor verleningsbeschikkingen (2009) - In de beschikkingen expliciet vastleggen: doelstelling, doelgroep, activiteit, resultaat en voorwaarden (2009 – 2010) - Waar nodig overleg hierover met subsidieontvangers (2009 – 2010) - Bedrag, wijze van bevoorschotting en informatie over verantwoording, vaststelling/afrekening in beschikking (2009) - Beschikkingen op tijd verzenden (2009) - Bijhouden totaaloverzicht subsidies (2009) - Communiceren met subsidieontvangers over (nieuw) beleid (2009) - Proces van subsidieverlening op basis van de ASV vastleggen in werkprocesbeschrijvingen (2010) - Een verduidelijking van de verschillende instrumenten
Maak met instellingen en verenigingen meerjarige prestatieafspraken, evalueer deze periodiek en stuur eventueel bij.	Niet in verbeterplan d.d. 3 november 2009
Maak onderscheid tussen verschillende soorten subsidies (bijvoorbeeld klein en groot)	Niet in verbeterplan d.d. 3 november 2009
Geef effectiviteit een plaats in het gehele subsidieproces	Niet expliciet in verbeterplan d.d. 3 november 2009
Maak gebruik van het principe van shared partnership (vertrouwen, waardering en ontzorgen) om in verbinding te komen met instellingen en verenigingen.	In het verbeterplan d.d. 3 november 2009 worden de volgende actiepunten genoemd: <ul style="list-style-type: none"> - In de beschikkingen expliciet vastleggen: doelstelling, doelgroep, activiteit, resultaat en voorwaarden (2009 – 2010) - Waar nodig overleg hierover met subsidieontvangers (2009 – 2010) - Communiceren met subsidieontvangers over (nieuw) beleid (2009)

In het verbeterplan noemt het college een aantal actiepunten die hij wil oppakken om te komen tot een grotere effectiviteit van het subsidieproces. In het plan wordt per actiepunt aangegeven wanneer het college dit gerealiseerd denkt te hebben. Een uitzondering hierop vormt de verduidelijking van de verschillende instrumenten. Per actiepunt wordt in onderstaande tabel aangegeven wat de stand van zaken is.

Tabel 3: Stand van zaken actiepunten uit verbeterplan d.d. 3 november 2009

Actiepunt	Stand van zaken
Opstellen subsidieprogramma	Gebeurt jaarlijks sinds 2009
Subsidiebedragen bijstellen met oog op maximum in de ASV	Bij de subsidieverlening 2011 is een eenmalige bezuiniging doorgevoerd bij drie instellingen waar de verhouding tussen Eigen Vermogen en exploitatiekosten minimaal 150% bedroegen. In vervolg op deze beslissing stelt het college naar verwachting in het najaar van 2011 beleidsregels vast hoe om te gaan met (te) hoge reserves bij de instellingen.
Format voor subsidieverlening	Wordt toegepast sinds subsidieverlening 2010.
In de beschikkingen expliciet vastleggen: doelstelling, doelgroep, activiteit, resultaat en voorwaarden	Inmiddels wordt in ruim 75% van de verleningen bij budgetsubsidies het format – waar deze gegevens in vermeld moeten worden – toegepast.
Waar nodig overleg hierover met subsidieontvangers	Jaarlijks wordt gezamenlijk met de instellingen bekeken welke doelstellingen en activiteiten nog actueel zijn en hoe deze eventueel gewijzigd moeten worden.
Bedrag, wijze van bevoorschotting en informatie over verantwoording, vaststelling/afrekening in beschikking	In het format bij de budgetsubsidies (zie eerder) is de hoogte van het subsidiebedrag en betaling (wijze van bevoorschotting) aangegeven. Het format bevat informatie over verantwoording en vaststelling/ afrekening.
Beschikkingen op tijd verzenden	Elk jaar wordt (ambtelijk) een jaarplanning gemaakt voor de beoordeling van subsidieaanvragen en de afhandeling daarvan. De termijn voor subsidieverlening 2011 is met twee weken overschreden omdat de besluitvorming in het college werd uitgesteld ³ . De vaststelling van de subsidies is in 2010 binnen de termijn gebeurd. In 2011 wordt gestreefd naar een eerdere verzenddatum zodat ruimte is voor onverwacht oponthoud.
Bijhouden totaaloverzicht subsidies	Onderdeel van het subsidieprogramma.
Communiceren met subsidieontvangers over (nieuw) beleid	Er is beleid ontwikkeld ten aanzien van het CJG en de verwijzindex. Deze wijzigingen zijn met alle relevante partijen – dus ook subsidieontvangers – gecommuniceerd in het kader van het jeugdbeleid. In het najaar stelt het college naar verwachting de beleidsregels vast waarin afspraken worden gemaakt hoe om te gaan met te hoge reserves. Het conceptbeleid zal ter consultatie voorgelegd worden aan de instellingen.
Proces van subsidieverlening op basis van de ASV vastleggen in werkprocesbeschrijvingen	Er zijn werkprocesbeschrijvingen gemaakt voor uitvoering van de ASV en daarbij ook nog apart voor het opstellen van een subsidieprogramma en –plafond.
Verduidelijking van verschillende instrumenten	Het college verwacht bij het subsidieprogramma 2012 een integraal en allesomvattend overzicht te geven van de verschillende instrumenten en hun onderlinge samenhang (inclusief de programmabegroting). In de procesbeschrijvingen is onderlinge samenhang aangebracht door nauwgezet aan te geven wanneer een bepaald document een rol speelt.

³ Het college wilde meer inzicht in de mogelijke consequenties van eerder genoemde eenmalige bezuiniging. De uitbetaling van de eerste termijn vond plaats conform planning waardoor er geen ongewenste consequenties zijn opgetreden.

Maak met instellingen en verenigingen meerjarige prestatieafspraken, evalueer deze periodiek en stuur eventueel bij

In paragraaf 3.1. werd reeds aangegeven dat er geen meerjarige gemeentelijke beleidsvisie is ten aanzien van het subsidiebeleid en dat de gemeente heeft gekozen voor jaarlijkse subsidieverstrekking waarbij het moment van subsidieverlening tevens wordt gezien als een mogelijkheid tot evaluatie en bijsturing. Er worden daarom ook geen meerjarige prestatieafspraken gemaakt. In principe is er geen sprake van voortgangsbewaking gedurende het jaar, tenzij er een directe aanleiding voor bestaat en bij grotere instellingen kunnen er door het jaar heen gesprekken gevoerd worden naar aanleiding van bijvoorbeeld beleidswijzigingen. De wethouder spreekt minimaal jaarlijks met de instellingen. Afhankelijk van het type instelling is dit contact meer of minder frequent. Bij de aanvraag tot subsidievaststelling moet de instelling een financieel verslag over de werkelijk gemaakte kosten en een inhoudelijk verslag over de uitgevoerde activiteiten en behaalde resultaten voegen. Op basis van het jaarverslag en de jaarrekening beoordeelt de gemeente of de activiteiten zoals genoemd in de beschikking, zijn uitgevoerd. Dit wordt vastgelegd in de vaststellingsbeschikking. Als op basis van deze stukken blijkt dat de afspraken niet zijn nagekomen kan tot terugvordering worden overgegaan.

Maak onderscheid tussen verschillende soorten subsidies

De gemeente maakt op dit moment alleen onderscheid in het type subsidies; budget- en waarderingssubsidies. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen grote en kleine subsidies, , hetgeen een onevenwichtige administratieve last veroorzaakt voor kleine subsidies. Bij de herijking van het subsidiebeleid in 2012 is het maken van een onderscheid in administratieve last tussen grote en kleine subsidies één van de overwegingen.

Geef effectiviteit een plaats in het gehele subsidieproces

Met de gekozen actiepunten creëert de gemeente randvoorwaarden om tot meer effectiviteit in het subsidieproces te komen. Impliciet krijgt effectiviteit daarmee een plaats in het subsidieproces. In het format voor verlening van budgetsubsidies wordt bijvoorbeeld informatie opgenomen over doelstellingen, doelgroepen, activiteiten en voorwaarden. Om effectiviteit een plaats te geven in de beschikkingen zouden hier bijvoorbeeld ook de beoogde maatschappelijke effecten (en dus niet alleen maatschappelijke doelstellingen) moeten worden opgenomen en de daaraan gekoppelde prestatie-indicatoren. De jaarlijkse cyclus van de subsidieverlening start met het vaststellen van de subsidieplafonds door de raad. Daarna volgt het subsidieprogramma met daaruit voortvloeiend de subsidieverlening en vaststelling. Het moment van subsidieverlening wordt aangegrepen als een moment voor evaluatie en bijsturing. In de cyclus is echter geen moment van voortgangsbewaking, evaluatie en bijstelling van bijvoorbeeld het subsidieprogramma of de subsidieplafonds opgenomen op basis van resultaten en effecten.

Maak gebruik van het principe van shared partnership (vertrouwen, waardering en ontzorgen) om in verbinding te komen met instellingen en verenigingen

De gemeente treedt in overleg met instellingen om tot de juiste beschikking te komen. Daarnaast is zij voornemens om de concept beleidsregels met betrekking tot reserves bij instellingen ter consultatie aan de subsidieontvangers voor te leggen. Dit zijn eerste stappen om te komen tot het principe van shared partnership.

4. Conclusies

De rekenkamercommissie heeft in 2009 aan de gemeenteraad van Bunnik een rapport aangeboden over de effectiviteit van het subsidiebeleid. De gemeenteraad heeft de conclusies en aanbevelingen in het rapport overgenomen. Het college heeft een verbeterplan opgesteld hoe invulling gegeven zal worden aan de aanbevelingen. Op basis van dit doorwerkingsonderzoek komt de rekenkamercommissie tot de conclusie dat twee aanbevelingen gerealiseerd zijn, twee aanbevelingen zijn niet gerealiseerd, één aanbeveling is in uitvoering en vier aanbevelingen zijn gepland bij de herijking van het subsidiebeleid in 2012. In onderstaande tabel maken we dit expliciet.

Tabel 4: *Conclusies per aanbeveling van de rekenkamercommissie*

Aanbeveling	Stand van zaken
Voorstel waarin wordt aangegeven op welke manier en in welk tijdsbestek het college een verbeteringsplan denkt te realiseren ten aanzien van beleidsgestuurd subsidiëren.	Gerealiseerd met verbeterplan d.d. 3 november 2009
Beleidsdoelstellingen richten op meetbare maatschappelijke effecten	Niet gerealiseerd; gepland bij herijking subsidiebeleid in 2012
Opstellen meerjarige gemeentelijke beleidsvisie	Niet gerealiseerd
Informatievoorziening aan de raad moet gericht zijn op het behalen van beoogde doelstellingen	Niet gerealiseerd; gepland bij herijking subsidiebeleid in 2012
Voorstel waarin wordt aangegeven op welke manier en binnen welk tijdsbestek het college een verbeteringsplan denkt te realiseren ten aanzien van een goede uitvoering van de subsidieverordening, de vereiste administratieve handelingen en een verduidelijking van de verschillende instrumenten.	Gerealiseerd met verbeterplan d.d. 3 november 2009
Maak met instellingen en verenigingen meerjarige prestatieafspraken, evalueer deze periodiek en stuur eventueel bij.	Niet gerealiseerd
Maak onderscheid tussen verschillende soorten subsidies (bijvoorbeeld klein en groot)	Niet gerealiseerd; gepland bij herijking subsidiebeleid in 2012
Geef effectiviteit een plaats in het gehele subsidieproces	Niet gerealiseerd; gepland bij herijking subsidiebeleid in 2012
Maak gebruik van het principe van shared partnership (vertrouwen, waardering en ontzorgen) om in verbinding te komen met instellingen en verenigingen.	In uitvoering; de eerste stappen zijn gezet met het gezamenlijk overleg over de invulling van de individuele beschikking en de consultatie bij nieuw beleid.

De rekenkamercommissie concludeert dat de gemeente zich in de afgelopen twee jaar gericht heeft op de verbeteringsplan in de vereiste administratieve handelingen bij de uitvoering van de subsidieverordening. Van de elf voornemens uit het verbeteringsplan die zich richten op de effectiviteit van het subsidieproces zijn er acht uitgevoerd, twee in uitvoering en één gepland in 2012. De herijking van het subsidiebeleid wordt verwacht in 2012. De rekenkamercommissie concludeert dat bij deze herijking de gemeente sterker zou kunnen kijken naar de inhoudelijke kaderstellende en controlerende rol van de raad en het versterken van de relatie tussen beleidsdoelstellingen en –effecten en de subsidieverlening.

De rekenkamercommissie sluit met deze notitie het onderzoek definitief af. Het is verder aan de gemeenteraad om te kijken of en welke besluitvorming zij over dit onderwerp wil agenderen.